

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapjogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Hiv. szám: –

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva kiskorú (a továbbiakban: kk.) **panaszos** képviselőjében előterjesztett panasz tárgyában, a Fővárosi és Munkaügyi Bíróság ítélete alapján megismételt közigazgatási hatósági eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező.

Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos (képviselője útján)
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos ügyében *-n, képviselő postai úton terjesztett elő panaszbeadványt, amelyben a panaszossal szemben *-n foganatosított rendőri intézkedést kifogásolja.

A panaszos beadványában foglaltak szerint, *-n a * szám alatti, az Önkormányzat tulajdonát képező bérlakás kiürítése iránti perben született jogerős határozat végrehajtására került sor.

A panaszos – a végrehajtást foganatosító önálló bírósági végrehajtó megérkezése előtt – * aktivista társával felsorakozott az érintett lakás körfolyosójára nyíló bejárati ajtó előtt, hogy jelenlétével akadályozza a bírósági végrehajtást, a lakás kiürítését, így kívánván felhívni a közvélemény figyelmét a Magyarországon egyre több embert érintő lakhatási problémákra, az elhelyezés nélküli kilátások embertelenségére.

Az önálló bírósági végrehajtó felszólította az aktivistákat, hogy a végrehajtást ne akadályozzák, akik a felszólításnak nem tettek eleget, ezért az önálló bírósági végrehajtó a rendőrség közreműködését kérte.

A rendőrség képviselője egyenként felszólította az aktivistákat, hogy igazolják magukat. A * aktivista iratait a rendőrök – az egyes személyek személyazonosságának megállapítása nélkül – összegyűjtötték. A rendőrség képviselője felszólította az aktivistákat, hogy hagyjanak fel a cselekményükkel, ugyanis azzal jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követik el, továbbá tájékoztatást adott az előállítás és a kényszerítő eszközök alkalmazásának a lehetőségéről. A felszólításnak a csoport 5 tagja eleget tett, a többi 9 aktivista a helyén maradt.

Az általános felszólítást, továbbá más aktivistákkal szembeni intézkedés megkezdését követően, a más aktivistákkal „összekapcsolódó” panaszost a rendőrség képviselője ismételten felszólította a szabálysértés abbahagyására, valamint tájékoztatta az előállítás és a kényszerítő eszközök alkalmazásának a lehetőségéről.

A panaszos – élve „a polgári engedetlenség eszközével” – a felszólításnak nem tett eleget és passzív ellenállást tanúsított, ezért a rendőrök testi kényszert alkalmaztak vele szemben és leválasztották az aktivisták élőláncáról. Az ernyedtesthelyzetben lévő panaszost a lépcső felé húzták. A panaszos a lépcsőn, a saját lábán – a rendőrök kíséretében – ment le, majd a ház előtt várakozó rendőrségi autóra ültették. A rendőrautóban hosszabb idő eltelte után igazoltatták, majd kb.* óra körüli időben – kilenc társával együtt – a Rendőrkapitányságra állították elő.

A panaszos részletesen kifejtette, hogy álláspontja szerint a rendőrség minden jogalapot nélkülöző módon állította őt elő, továbbá kifejtette, hogy megítélése szerint az előállítás időtartama sértette a személyes szabadsághoz fűződő alapvető jogát.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- az előállítás jogalapját,
- az előállítás arányosságát,
- az előállítás időtartamát.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint arra a megállapításra jutott, hogy az előállítás jogalapja kapcsán nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga. A Panasztestület a panaszos előállítását arányosnak ítélte meg, így álláspontja szerint ennek

kapcsán sem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga. Azonban a Panasztestület a panaszos előállításának az ideje kapcsán a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető jogának a súlyos sérelmét állapította meg.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsértés elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés b) pontja ba) alpontja szerint a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A főkapitányi döntéssel szemben a panaszos – képviselője útján – a törvényes határidőn belül keresetlevelet terjesztett elő.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete a főkapitányi határozatot hatályon kívül helyezte, és a hatóságot új eljárás lefolytatására utasította.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében a következő megállapításokat tette:

„(...) A megismételt eljárásban az alperesnek [az ORFK-nak] az előállítás arányosságát az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának mindkét fordulata körében vizsgálnia kell, akként, hogy volt-e olyan legitim cél, amely csak az előállítás útján volt elérhető, vagyis a felperesi szabálysértés abbahagyása vonatkozásában a kevésbé korlátozó intézkedések alkalmazása milyen okból nem volt elegendő, különös figyelemmel arra, hogy az alperes maga sem vitatta azt, hogy a felperes az évláncból történő kiszakítását követően már a saját lábán ment a rendőrségi buszhoz.(...)”¹

*„(...)” a felperes [a Panaszos] előállításának ideje alatt ... a * óra * perctől * óra * percig tartó időtartam vonatkozásában az alperesi határozat semmifajta, a perbeli üggyel, illetőleg a felperes szabálysértési eljárásával kapcsolatos konkrétumokra nem hivatkozott, mindösszesen általánosságban utalt arra, hogy az eljárási cselekményeket szakszerűen, jó szakmai színvonalon kell elvégezni, amelyek időigényesek, továbbá általánosságban hivatkozott arra, hogy „egy bíróság előtt is „helyálló” szabálysértési határozat megírása nem negyed- illetve félórát vesz igénybe”. Mivel azonban az alperesi határozat nem tartalmazza azokat a konkrét eljárási cselekményeket, amelyek a felperessel szemben * óra * perc és * óra * perc között kerültek elvégzésre, az alperesi határozat előállítás időtartama körében tett megállapításai nem foghattak helyt.(...)”*

¹ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítélete 7. oldal harmadik bekezdés

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- panaszbeadvány;
- jelentés az előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról;
- parancsnoki vélemény és kivizsgálás előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról;
- osztályvezetői átirat;
- rendőri jelentés;
- kapitányságvezetői átirat;
- előadó ív;
- az önálló bírósági végrehajtó rendőrségnek címzett, *-n kelt megkeresése;
- nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről;
- igazolás az előállítás időtartamáról;
- jegyzőkönyv eljárás alá vont személy meghallgatásáról;
- *-n kelt határozat szabálysértési eljárásban.

IV.

A panaszos panaszában utalt 2 db internetes címre (linkre), amely címeken videofelvételek érhetőek el a kilakoltatásról, illetőleg a rendőri fellépésről.

A közigazgatási hatósági eljárás megindulását követően a hatóság – *a tényállás tisztázási kötelezettségéből adódóan* – beszerezte (CD lemezre lementette) a felvételeket.

Az egyik felvételen a televízióadó magazinműsorának – *a témával kapcsolatos* – 10 perc 31 másodperc hosszúságú riportfilmje látható. A riportfilmben a panasz alapját képező kilakoltatással kapcsolatban szólnak meg különböző interjúalanyok, illetőleg a kilakoltatás végrehajtása alkalmával készült, egy-egy kiragadott részlet látható.

A másik felvétel 1 perc 10 másodperc hosszúságú, amely a körfolyosó távolabbi végéről készült és a végrehajtással érintett lakás bejárati ajtajánál zajlott eseményeket rögzítette, amint 4 fő rendőr éppen egy aktivista kiemelését végezte az „élőláncból”.

A felvételek kapcsán megállítom, hogy a rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása szempontjából releváns adatokat, információkat nem tartalmaznak, ezért azokat bizonyítékként az eljárás során nem vettem figyelembe.

V.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem

meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

VI.

A rendelkezésre álló – a *III. részben felsorolt* – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

Az Osztály vezetőjének jelentése szerint az alábbiak kerültek megállapításra.

A rendőri intézkedésre *-n * számú magánlakás előtt került sor, ahol a Rendőrkapitányság hivatásos állománya végrehajtói eljárásban való közreműködésben vett részt, mivel az önálló bírósági végrehajtó *-n kelt megkeresésében – a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) 45. §-ra való hivatkozással – igényelt rendőri közreműködést a fenti ingatlan birtokba adása érdekében.

Az önálló bírósági végrehajtó megkeresése alapján a rendőri közreműködésre a végrehajtási eljárás helyszínén került sor.

A kötelezett lakása előtt aktivisták tartózkodtak, akik összekapaszkodva kívánták megakadályozni a végrehajtói eljárás megkezdését. A végrehajtó tájékoztatta a jelenlévőket a végrehajtási cselekmény okáról, menetéről. Figyelmeztette őket az eljárás akadályozása esetén várható jogkövetkezményekről, valamint felszólította őket, hogy ne akadályozzák a végrehajtói eljárást. A végrehajtó figyelmeztetését, felszólítását a jelen lévő aktivisták figyelmen kívül hagyták, ezért az önálló bírósági végrehajtó rendőri közreműködést kért a helyszínen tartózkodó rendőröktől.

Az eljáró rendőröket intézkedési kötelezettség terhelte, amely alapján többször felszólították a csoport tagjait, hogy passzív magatartásukkal ne akadályozzák a végrehajtási eljárást. Amennyiben nem hagynak fel a magatartásukkal, akkor jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértést valósítják meg.

Az aktivisták a rendőrök többszöri felszólítása ellenére is tovább folytatták passzív magatartásukkal a végrehajtási eljárás akadályozását, ezért – *mivel a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatták, illetőleg velük szemben az eljárás azonnal lefolytatható volt* – a kényszerítő eszköz alkalmazásának a kilátásba helyezésére történt figyelmeztetést követően, megkezdték az előállításukat a Rendőrkapitányságra.

Az előállítások során az intézkedő rendőrök az ellenszegülés megtörésére testi kényszert, valamint azokkal szemben, akik nem voltak hajlandók az együttműködésre bilincset alkalmaztak. A panaszossal szemben bilincs alkalmazására nem került sor. Az előállított személyi szabadságának korlátozására, valamint a fogvatartottak tényleges elhelyezésére a Rendőrkapitányság előállító helyiségében került sor. A panaszossal szemben az előállítás *-n * óra * perctől * óra * percig tartott. Az előállító helyiségben * óra * perctől * óra * percig tartózkodott.

Az intézkedéssel érintett személyek részére az előállításukról igazolást állítottak ki.

Tekintettel arra, hogy a szabálysértési eljárás azonnali lefolytatásának a feltételei fennálltak, ezért az érintettek meghallgatása, illetve a szabálysértési eljárásban hozott határozatok kihirdetése megtörtént. Ezt követően az előállított személyeket szabadították.

VII.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletében a határozatot hatályon kívül helyezte, és e körben az ORFK-t új eljárás lefolytatására kötelezte, ezt meghaladóan a panaszos további panaszait elutasította.

A rendőri intézkedés elleni panaszok vizsgálata során az alábbiak kerültek megállapításra.

1. Az előállítás jogalapja

A Vht. 45. § (1) bekezdés alapján *„A végrehajtó intézkedésével szembeni ellenszegülés esetén a végrehajtó tájékoztatja az ellenszegülést megvalósító személyt az ellenszegülés esetén követendő eljárásról és az ellenszegülés következményeiről, és közvetlenül a legközelebbi, általános rendőri feladatokat ellátó helyi rendőri szervhez fordul, amely köteles a végrehajtási eljárásban haladéktalanul közreműködni az ellenszegülés megszüntetése végett a végrehajtó intézkedésének befejezéséig.*

(2) *Ellenszegülésnek minősül, ha a jogszerű végrehajtói intézkedéssel érintett személy*
a) *nem veti alá magát a végrehajtói intézkedésnek és fizikai erőlkövézés útján is igyekszik azt megakadályozni, vagy*
b) *a végrehajtói intézkedés során a számára jogszerűen adott végrehajtói utasításokat nem hajtja végre, és ezzel akadályozza a végrehajtói intézkedést.*”

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján: *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.*”

Az Rtv. 19. § (1) bekezdése alapján *„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.*”

(2) *A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.*”

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján *„A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,*

f) *aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;*”

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Sztv.) 216. § (1) bekezdése alapján *„Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.*”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (3) bekezdése szerint „*Ha az intézkedés alá vont a rendőr felszólításának nem tesz eleget, az intézkedő rendőr „A törvény nevében!” felszólítással figyelmezteti, hogy szigorúbban lép fel.*”

A Szolgálati Szabályzat 37. § (1) és (3) bekezdése szerint „*Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv az állami és a helyi önkormányzati szervek által foganatosított végrehajtási eljárásban részt vevő személyek biztonsága megóvásához segítséget nyújt, valamint a végrehajtási eljárásban alkalmazható helyszíni kényszercselekményeknek való ellenszegülést megszünteti, továbbá - ha a végrehajtási kényszercselekményre feljogosított az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv közreműködését kéri - végrehajtja a bíróság intézkedésében meghatározott adós személye elleni kényszercselekményt.*

(3) *A rendőr végrehajtási cselekményeket nem végezhet, a végrehajtót kizárólagosan megillető kényszercselekményt nem foganatosíthat, rakodási, szállítási munkában nem vehet részt. A rendőr az Rtv.-ben megállapított kényszerítő eszközök megfelelő alkalmazása mellett gondoskodik arról, hogy az illetéktelen személyeket távol tartsa a végrehajtás helyszínétől.*”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja szerint „*Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:*

a) *passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,*”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (3) bekezdés a) és b) pontja szerint „*A kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:*

a) *a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint*

b) *a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.*”

A panaszos sérelmezte, hogy annak ellenére állították elő, hogy együttműködő volt a rendőrökkel, nem ellenkezett, és azt követően, hogy felállították a lakás előtti körfolyosó padlójáról, már saját lábán ment le a lépcsőn.

A határozat VI. részében ismertetett tényállás alapján megállapítható, hogy az önálló bírósági végrehajtó a Vht. 45. § (1) bekezdésben rögzítetteknek megfelelően végrehajtotta a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, ennek alkalmával a lakás ajtajában ülő, illetve álló személyeket tájékoztatta a végrehajtási cselekmény okairól, lefolytatásáról, valamint felhívta a figyelmüket, hogy amennyiben a végrehajtást akadályozzák a helyszínen jelen lévő rendőri erők segítségét fogja kérni. A csoport tagjai a végrehajtó felszólításának nem tettek eleget, ezért a Vht. 45. § (2) bekezdése alapján rendőri intézkedést kért.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a jelenlévő rendőröket az Rtv. 13. § (1) bekezdésében rögzítettek alapján intézkedési kötelezettség terhelte, ezért megfelelő jogalap birtokában – figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 37. § (1) és (3) bekezdésére – intézkedést kezdeményeztek a bírósági végrehajtást akadályozó csoport tagjaival szemben.

Az intézkedést foganatosító rendőrök felszólították a lakás ajtajában ülő, illetve álló aktivistákat, hogy a lakás ajtaját hagyják el, ne akadályozzák a végrehajtást végző önálló végrehajtó munkáját.

A rendőrök – *figyelemmel a Szolgálati Szabályzat 5. § (3) bekezdésére* – a „*Törvény nevében!*” szavak előre bocsátásával ismételten felszólították a csoport tagjait, hogy cselekményükkel hagyjanak fel, ugyanis annak tovább folytatásával szabálysértést valósítanak meg.

A rendőrök tájékoztatták az aktivistákat, hogy amennyiben a cselekményüket tovább folytatják, akkor a Szabs. tv. 216. § (1) bekezdése alapján jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését valósítják meg. A rendőrök arról is tájékoztatást adtak a csoportnak, hogy amennyiben nem hagynak fel a passzív ellenszegülésükkel (Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés a) pontja), kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazását követően, előállítást kezdeményeznek velük szemben.

Az aktivisták a felszólítások ellenére a passzív ellenszegülő magatartásukkal nem hagytak fel, továbbra is az ajtóban ültek és álltak, karjukat, lábukat összefogva, összekulcsolva akadályozták a végrehajtó munkáját, illetőleg nem engedelmeskedtek a rendőri felszólításnak.

Ezzel összefüggésben fontos kiemelni, hogy a demonstráció különlegesen előkészített jellegű volt, mivel a „*Város Mindenkié*” csoport az interneten is közzé téve eltervezte azt, hogy tiltakozni fog az elhelyezés biztosítása nélkül végrehajtott kilakoltatások ellen, ezúttal a * szám alatti lakás vonatkozásában.

Az elhatározásuk és tervezett létszámuk olyan jelentősnek tűnt, hogy a végrehajtó már eleve kérte a helyszíni cselekményhez a rendőrség segítségét. A demonstráció kezdetekor * aktivista jelent meg a helyszínen, akik a lakás ajtajában végtagjaikat összefonva helyezkedtek el.

A végrehajtási eljárás kezdetekor az önálló bírósági végrehajtó kérte őket, hogy hagyják őt lefolytatni a végrehajtási cselekményt, majd pedig a rendőrök szólították fel őket erre, ám mindez eredménytelen maradt. A többszöri felszólítás hatására * demonstráló elhagyta a helyszínt, a többiek azonban maradtak és az összefogódzkodással sem hagytak fel. A Független Rendészeti Panasztestület állásfoglalása szerint összesen * személyt kellett a rendőröknek előállítaniuk a demonstráció kapcsán.

A panaszpont elbírálása kapcsán fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a panaszost több alkalommal felszólították, hogy az intézkedő rendőrökkel működjön együtt és a passzív ellenszegülő magatartással hagyjon fel.

A felszólítások ellenére a panaszos megtagadta az együttműködést, holott az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében a rendőr „utasításának” engedelmeskednie kellett volna.

Mindezek alapján a panaszos esetében az előállítás teljes végrehajtására azért volt szükség, mert alappal tartani lehetett attól, hogy a rendőrök általi elengedése esetén visszatér a tiltakozás helyszínére, és ismét demonstrációba fog.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „(...) a felperes rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene foganatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem

bíráhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...).”²

Tekintettel a fentiekre a panaszos előállítását az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulata alapján, – mivel a panaszos a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatta – az intézkedő rendőrök megkezdték.

Megjegyzem, hogy a szabálysértés elkövetését a panaszos (felperes) kifejezetten nem vitatta. Keresetlevelében előadta, hogy – a kifogás alapján eljárta – Pesti Központi Kerületi Bíróság végzésében jogerősen figyelmeztetésben részesítette őt.

Továbbá, mivel a panaszossal szemben a szabálysértési eljárás azonnal lefolytatható volt, ezért az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont II. fordulata alapján előállításra került a Rendőrkapitányságra, ahol előállítása alatt – *perc között meghallgatásra került –, amikor a személyes adatain túl másról nem nyilatkozott, de az alkalmazott jogkövetkezmény meghatározásához ez is elegendő volt.

Megállapítom, hogy az előállítás kellő jogalap birtokában került végrehajtásra, így az ezzel kapcsolatos panasz alaptalan.

2. Az előállítás arányossága

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint „A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése alapján „A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.”

A panaszos állítása szerint az előállítás foganatosítása nem állt arányban az általa elkövetett cselekmény tárgyi súlyával, ezért szerinte eltúlzott volt az előállítás alkalmazása.

A panaszos előállítására a rendőri jelentések szerint azért került sor, mert a rendőri felszólításnak nem engedelmeskedett, passzív ellenszegülő magatartást tanúsított, így a cselekményével a Szabs. tv. 216. §-ában foglalt szabálysértést valósította meg. A panaszos ellenszegülését, a szabálysértés továbbfolytatását más módon nem lehetett megtróni, és nem lehetett másként megakadályozni, mint az előállítás foganatosításával, így az adott helyen, adott időben nem állt a rendőrség rendelkezésére, más kevésbé jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél realizálása érdekében, mint az előállítás végrehajtása. Azzal, hogy a panaszost

² Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

előállították, így kiszakították abból a környezetből, amelyben a társaival összefogva a jogerős bírósági végzésben foglaltak végrehajtására irányuló eljárást akadályozták meg.

Megállapítható az is, hogy a végrehajtási eljárás zavartalan lefolytatásának a biztosítása, a rendőrségi felszólításban foglaltaknak érvényre juttatása más módon nem volt biztosítható csak a személyi szabadságot korlátozó intézkedés végrehajtásával. A panaszos más módon nem volt rábírható ugyanis arra, hogy hagyja el a helyszínt és biztosítsa a végrehajtási eljárás zavartalan, akadálymentes lefolytatását, majd a szabálysértési eljárást lefolytatták.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a panaszost több alkalommal felszólították, hogy az intézkedő rendőrökkel működjön együtt és a passzív ellenszegülő magatartással hagyjon fel.

A felszólítások ellenére a panaszos megtagadta az együttműködést, ezért előállítását az Rtv. 33. § (2) bekezdés *f*) pont I. fordulata alapján, – *mivel a panaszos a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatta* – az intézkedő rendőrök megkezdték, és mivel a panaszossal szemben a szabálysértési eljárás azonnal lefolytatható volt, ezért az Rtv. 33. § (2) bekezdés *f*) pont II. fordulata alapján előállításra került a Rendőrkapitányságra, ahol előállítása alatt meghallgatásra került, majd az eljárást lefolytatták.

Az előállítás célja kettős volt, mivel egyrészt az együttműködést megtagadó panaszost el kellett távolítani a végrehajtási eljárás helyszínéről, mivel a rendőri felszólításnak önként nem engedelmeskedett, passzív ellenszegülő magatartást tanúsított. Az attól való elállása az előzmények alapján okszerűen nem volt elvárható. Ezzel a magatartásával, cselekményével a Szabs. tv. 216. §-ában foglalt jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértést valósította meg. Továbbá, mivel a panaszossal szemben a szabálysértési eljárás azonnal lefolytatható volt, ezért előállításra került a Rendőrkapitányságra, ahol meghallgatták az előállítás időtartama alatt, és a szabálysértési határozatot ki is hirdették részére.

Megítélésem szerint a panaszos ellenszegülését, a szabálysértés továbbfolytatását más módon nem lehetett megtörni és megakadályozni, mint az előállítás foganatosításának. A rendőrségnek nem állt rendelkezésére más jogkorlátozó eszköz az elérni kívánt cél (a speciálprevenció) érdekében, mint a panaszossal szembeni szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása és mielőbbi felelősségre vonása.

Mindezek alapján a panaszossal szemben foganatosított előállítás megfelelt az arányosság követelményeknek, így a panasz alaptalan.

3. Az előállítás időtartama

Az Rtv. 33. § (3) és (4) bekezdése szerint „*A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.*”

(4) „*Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.*”

A Szolgálati Szabályzat 30. § (3) bekezdése alapján „*Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. § (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.*”

A panaszos állítása szerint az előállítás hat órán keresztül tartott. A panaszos együttműködő volt a rendőrökkel, így nem volt olyan körülmény, amely okot adhatott volna, a hosszú időtartamú előállítására. Egy egyszerű megítélésű szabálysértésről volt szó, amely körülményeit már a helyszínen tisztázni lehetett, így megítélése szerint az előállítás időtartama aránytalanul hosszú volt.

A rendelkezésre álló rendőrségi iratokból rekonstruálni lehet, hogy milyen eljárási cselekményeket foganatosítottak a rendőrök. Az ellentétes és különböző jelentésekben más-más időpontot megjelölő dokumentumok közül a Rendőrkapitányság Alosztály vezetőjének jelentésében foglalt időpontot fogadtam el a helyszínen az intézkedés megkezdésének. A fentiek alapján a rendőrök az intézkedést * perckor kezdték meg a lakás előtt tartózkodó személyekkel szemben. A személyeket felszólították magatartásuk abbahagyására, majd amikor annak nem tettek eleget igazoltatták őket egyenként, majd ismételt felszólították őket a követendő magatartásra, egyúttal pedig a jogsértő magatartás abbahagyására. Mivel a panaszos a legalább két rendőri felszólításban foglaltaknak nem engedelmeskedett, így a rendőrség a panaszos előállítása felől határozott. A panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés kezdete a „Jelentés előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról” rendőrségi dokumentáció szerint * perc volt.

A panaszos önként nem engedte el a társait, akikkel össze volt kapaszkodva, így a rendőrség testi kényszer segítségével tudta a panaszos előállítását foganatosítani. Ezt követően a panaszost igazoltatták, majd ruházat átvizsgálást hajtottak végre, és testi kényszert alkalmazva előállították a Rendőrkapitányságra, ahol * perckor helyezték el az előállító helyiségben. Itt * percig tartózkodott, majd pedig szabadon bocsátották. A rendőrség vele szemben szabálysértési eljárást indított, amelynek során *0 perc és * perc között hallgatták meg. A Robotzsaru nyilvántartó rendszer „Iktatói érkeztetések, alszámok” menüpontjának adatai szerint a Rendőrkapitányságon * perckor rögzítették a határozat elkészítését, amelyet a szabálysértési ügyirat borítójának adatai szerint a panaszos még aznap át is vett.

Az előállítás végrehajtásáról készített (elsődleges) rendőri jelentés szerint *-n * perckor kezdődött a panaszossal szembeni rendőri intézkedés, ekkor őt a rendőrök többször is felszólították, hogy hagyjon fel a magatartásával, de eredménytelenül. Ezért kénytelenek voltak ketten kétfelől megfogni a karját és levezetni a lépcsőházban a harmadik emeletről. Ezt követően a szolgálati gépkocsikhoz vezették, majd abba beültették. Beszállították a Rendőrkapitányságra, ahol az őrzését átvették, letéti tárgyait jegyzőkönyvbe vették, átadták részére az előállító helyiségben történő elhelyezéséről szóló nyilatkozatot, amelyet kitöltött, nyilatkoztatták a hozzátartozó értesítésével és a lehetséges élelmezéssel kapcsolatban, majd * perckor elhelyezték az előállító helyiségben.

* perctől * percig tartott a szabálysértési eljárásban történt meghallgatása. * perckor rögzítették a Robotzsaru rendszerben a szabálysértési határozat elkészültét, amelyet kézbesítettek is a panaszos részére. * perckor hagyhatta el az előállító helyiséget, miután kiadták tárgyait, valamint az igazolást a fogvatartás időtartamáról.

Az Osztály vezetőjének jelentése szerint, amely tartalmazza a panaszossal egyidőben intézkedés alá vont személyeket is, az alábbiak kerültek megállapításra.

A *-n megtartott demonstráció kezdetekor * aktivista jelent meg a helyszínen, akik a lakás ajtajában végtagjaikat összefonva helyezkedtek el.

A végrehajtási eljárás kezdetekor az önálló bírósági végrehajtó kérte őket, hogy hagyják őt lefolytatni a végrehajtási cselekményt, majd pedig a rendőrök szólították fel őket erre, ám mindez eredménytelen maradt. A többszöri felszólítás hatására * demonstráló elhagyta a helyszínt, a többiek azonban maradtak és az összefogódzkodással sem hagytak fel, azonban a panaszossal együtt összesen * személyt kellett a rendőröknek előállítaniuk a demonstráció kapcsán.

A beszerzett bizonyítékok alapján megállapítottam, hogy a panaszoson kívül az összes előállított személy meghallgatását is elvégezték, és a határozatokat is meghozták, valamint azok ismertetésére, átadására is sor került.

Megállapítható, hogy a panaszoson kívül még * fővel szemben került foganatosításra személyi szabadságot korlátozó intézkedés (előállítás). Az előállítások során minden személlyel szemben külön-külön egyenként az alább részletezett intézkedések, eljárási cselekmények kerültek foganatosításra. Az előállított személyekkel szemben az előállító helyiségbe történő befogadás előtt ruházatátvizsgálást kellett foganatosítani, az előállító helyiségben történő befogadás előtt – *a pontos nyilvántartás érdekében* – kötelező adminisztrációs tevékenységet kellett végrehajtani (pl.: fogvatartottak nyilvántartása, letéti jegyzőkönyvek elkészítése), majd az érintett személy elhelyezésre került az előállító helyiségben. Ezzel egy időben az előállításokat végrehajtó rendőrök jelentést készítettek a végrehajtott intézkedéseikről. A jelentések alapján elrendelt szabálysértési eljárások során külön-külön az érintett személyek meghallgatása, jegyzőkönyvbe foglalása történt meg. A szabálysértési eljárás lefolytatása során döntés (határozat) meghozatala és írásba foglalására került sor. A döntések egyenkénti kihirdetését, majd átvetetését hajtották végre. Ezt követően az előállítás időtartamáról szóló igazolások kiállítását, majd az előállított személyek szabadon bocsátása történt meg. A fent részletezett eljárási feladatokban és cselekményekben eljáró rendőröknek kellő alapossággal kellett feladataikat végrehajtani.

Az elvégzett feladatok, eljárási cselekmények időigényesek, amely nem csupán azt jelenti, hogy maguk a reálcselekmények hosszabb időt vesznek igénybe, hanem azt is, hogy azok – *a dokumentumokon szereplő időigényen, azaz az ún. „hasznos” időn túl* – szellemi, szervezési előmunkálatokat igényelnek. Az emberekkel történő foglalkozás sem értékelhető csupán a „hasznos idő – holt idő” dimenziójában, hiszen az érintettekkel az eljárási cselekményen túl is kommunikálni kell, e nélkül egy dokumentált meghallgatás jól el sem végezhető. Általában az emberekkel való kommunikáció „holt időnek” számít, pedig az érdemi eljárási cselekmények ennek hiányában nem végezhető el eredményesen.

Az előállítás időtartama kapcsán figyelembe kell venni azt a fontos körülményt, hogy az intézkedés helyszínéről a panaszoson kívül még * fő került előállításra, akik vonatkozásában párhuzamosan, a fent részletezett eljárási rendben folytak az adminisztrációs és az eljárási tevékenységek és cselekmények.

A panaszos előállítása az Rtv. 33. § (3) bekezdésébe rögzített törvényes 8 órás előállítási időtartamot nem haladta meg. A bírói gyakorlat egyes ügyekben³ arra az álláspontra helyezkedett, hogy az előállítás a rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb ideig, de a törvényes időtartamot meg nem haladó ideig tart, abban az esetben az előállítás nem veszi el

³ pl.: Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete

a jogszerűségét. Ezt igazolja a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig” tarthat. Nem lehet a szükséges és elégséges időt meghatározni az elkövetett cselekmény tárgyi súlya alapján, mivel akár csekély tárgyi súlyú a cselekmény akár nem, az azzal kapcsolatos feladatokat a Rendőrségnek kötelessége elvégezni, ehhez pedig alkalmanként objektív okból a normál munkamenethez képest jelentősen több időre is szükség lehet. Nem várható el egyetlen közigazgatási szervtől, így a Rendőrségtől sem, hogy a hirtelen és váratlan mértékben megnövekedett munkaterhek miatt az ügyintézési határidő, a normáltól ne térjen el. Mindössze csak az várható el, hogy a szükséges személyes szabadság korlátozás időtartama a törvényes maximumot ne lépje túl, azaz az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8+4 órás időtartamig tarthat.

A rendőri szervezeti elem vezetője által aláírt és a rendőri szerv vezetője által *-n aláírásával jóváhagyott tájékoztatás megállapította, hogy az előállítás hosszát az is befolyásolta, hogy a szabálysértés miatt előállított személyek esetében valamennyi, a különböző normákban előírt adminisztrációs jellegű cselekményt, illetve szabálysértési eljárási cselekményt szakszerűen, jó szakmai színvonalon végezték el a rendőrök.

Összefoglalva megállapítható, hogy a panaszos személyi szabadságát * perctől * percig, azaz 6 óra 09 percen keresztül korlátozták, ami nem jelent aránytalanul hosszú időt annak tükrében, hogy ezen időintervallumban a rendőrség további * személyt állított elő és folytattak le velük szemben is a szabálysértési eljárást.

Az is megállapítható, hogy a helyszínen a rendőrök több személyt szólítottak fel a szabálysértés abbahagyására, egyenként igazoltatták őket, majd egyenként próbálták meg őket a követendő magatartásra rábíni, majd amikor ennek nem tettek eleget, ellenszegültek, akkor a rendőrök az általuk alkotott évláncból kiszakítva őket próbálták meg elvinni a személyeket a helyszínről.

A fent részletezett indokok alapján megállapítom, hogy a panaszos előállításának időtartama az arányosság figyelembevételével mellett törvényes volt, ezek alapján a panasz e tekintetben alaptalan.

VIII.

A Panasztestület álláspontja szerint a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga súlyosan sérült az előállítás ideje kapcsán, hiszen az nem felelt meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelménynek.

A Panasztestület álláspontjával az alábbiak alapján nem értek egyet.

A rendelkezésre álló rendőrségi iratokból rekonstruálni lehet, hogy milyen eljárási cselekményeket foganatosítottak a rendőrök. Az ellentétes és különböző jelentésekben más-más időpontot megjelölő dokumentumok közül az Alosztály vezetőjének jelentésében foglalt időpontot fogadtam el a helyszínen az intézkedés megkezdésének. A fentiek alapján a rendőrök az intézkedést * óra * perckor kezdték meg a lakás előtt tartózkodó személyekkel szemben. A személyeket felszólították magatartásuk abbahagyására, majd amikor annak nem tettek eleget igazoltatták őket egyenként, majd ismételt felszólították őket a követendő magatartásra, egyúttal pedig a jogsértő magatartás abbahagyására. Mivel a panaszos a legalább két rendőri felszólításban foglaltaknak nem engedelmeskedett, így a rendőrség a panaszos előállítása felől határozott. A panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés kezdete a „Jelentés előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról” rendőrségi dokumentáció szerint * perc volt.

A panaszos önként nem engedte el a társait, akikkel össze volt kapaszkodva, így a rendőrség testi kényszer segítségével tudta a panaszos előállítását foganatosítani. Ezt követően a panaszost igazoltatták, majd ruházat átvizsgálást hajtottak végre, és testi kényszert alkalmazva előállították a Rendőrkapitányságra, ahol * perckor helyezték el az előállító helyiségben. Itt * percig tartózkodott, majd pedig szabadon bocsátották. A rendőrség vele szemben szabálysértési eljárást indított, amelynek során * perc és * perc között hallgatták meg. A Robotzsaru nyilvántartó rendszer „Iktatói érkeztetések, alszámok” menüpontjának adatai szerint a Rendőrkapitányságon * perckor rögzítették a határozat elkészítését, amelyet a szabálysértési ügyirat borítójának adatai szerint a panaszos még aznap át is vett.

Az előállítás végrehajtásáról készített (elsődleges) rendőri jelentés szerint *-n * perckor kezdődött a panaszossal szembeni rendőri intézkedés, ekkor őt a rendőrök többször is felszólították, hogy hagyjon fel a magatartásával, de eredménytelenül. Ezért kénytelenek voltak ketten kétfelől megfogni a karját és levezetni a lépcsőházban a harmadik emeletről. Ezt követően a szolgálati gépkocsikhoz vezették, majd abba beültették. Beszállították a Rendőrkapitányságra, ahol az őrzését átvették, letéti tárgyait jegyzőkönyvbe vették, átadták részére az előállító helyiségben történő elhelyezéséről szóló nyilatkozatot, amelyet kitöltött, nyilatkoztatták a hozzátartozó értesítésével és a lehetséges élelmezéssel kapcsolatban, majd * perckor elhelyezték az előállító helyiségben.

* perctől * percig tartott a szabálysértési eljárásban történt meghallgatása. * perckor rögzítették a Robotzsaru rendszerben a szabálysértési határozat elkészültét, amelyet kézbesítettek is a panaszos részére. * perckor hagyhatta el az előállító helyiséget, miután kiadták tárgyait, valamint az igazolást a fogvatartás időtartamáról.

Az Osztály vezetőjének jelentése szerint, amely tartalmazza a panaszossal egyidőben intézkedés alá vont személyeket is, az alábbiak kerültek megállapításra.

A *-n megtartott demonstráció kezdetekor * aktivista jelent meg a helyszínen, akik a lakás ajtajában végtagjaikat összefonva helyezkedtek el.

A végrehajtási eljárás kezdetekor az önálló bírósági végrehajtó kérte őket, hogy hagyják őt lefolytatni a végrehajtási cselekményt, majd pedig a rendőrök szólították fel őket erre, ám mindez eredménytelen maradt. A többszöri felszólítás hatására * demonstráló elhagyta a helyszínt, a többiek azonban maradtak és az összefogódzkodással sem hagytak fel, azonban a panaszossal együtt összesen 9 személyt kellett a rendőröknek előállítaniuk a demonstráció kapcsán.

A Rendőrkapitányságra – *a panaszoson kívül* – több fő előállítására került még * óra között.

A beszerzett bizonyítékok alapján megállapítottam, hogy a panaszoson kívül az összes előállított személy meghallgatását is elvégezték, és a határozatokat is meghozták, valamint azok ismertetésére, átadására is sor került.

Megállapítható, hogy a panaszoson kívül még * fővel szemben került fogatosításra személyi szabadságot korlátozó intézkedés (előállítás). Az előállítások során minden személlyel szemben külön-külön egyenként az alább részletezett intézkedések, eljárási cselekmények kerültek fogatosításra. Az előállított személyekkel szemben az előállító helyiségbe történő befogadás előtt ruházatátvizsgálást kellett fogatosítani, az előállító helyiségben történő befogadás előtt – *a pontos nyilvántartás érdekében* – kötelező adminisztrációs tevékenységet kellett végrehajtani (pl.: fogvatartottak nyilvántartása, letéti jegyzőkönyvek elkészítése), majd az érintett személy elhelyezésre került az előállító helyiségben. Ezzel egy időben az előállításokat végrehajtó rendőrök jelentést készítettek a végrehajtott intézkedéseikről. A jelentések alapján elrendelt szabálysértési eljárások során külön-külön az érintett személyek meghallgatása, jegyzőkönyvbe foglalása történt meg. A szabálysértési eljárás lefolytatása során döntés (határozat) meghozatala és írásba foglalására került sor. A döntések egyenkénti kihirdetését, majd átvételét hajtották végre. Ezt követően az előállítás időtartamáról szóló igazolások kiállítása, majd az előállított személyek szabadon bocsátása történt meg. A fent részletezett eljárási feladatokban és cselekményekben eljáró rendőröknek kellő alapaossággal kellett feladataikat végrehajtani.

Az elvégzett feladatok, eljárási cselekmények időigényesek, amely nem csupán azt jelenti, hogy maguk a reálcselekmények hosszabb időt vesznek igénybe, hanem azt is, hogy azok – *a dokumentumokon szereplő időigényen, azaz az ún. „hasznos” időn túl* – szellemi, szervezési előmunkálatokat igényelnek. Az emberekkel történő foglalkozás sem értékelhető csupán a „hasznos idő – holt idő” dimenziójában, hiszen az érintettekkel az eljárási cselekményen túl is kommunikálni kell, e nélkül egy dokumentált meghallgatás jól el sem végezhető. Általában az emberekkel való kommunikáció „holt időnek” számít, pedig az érdemi eljárási cselekmények ennek hiányában nem végezhető el eredményesen.

Az előállítás időtartama kapcsán figyelembe kell venni azt a fontos körülményt, hogy az intézkedés helyszínéről a panaszoson kívül még * fő került előállításra, akik vonatkozásában párhuzamosan, a fent részletezett eljárási rendben folytak az adminisztrációs és az eljárási tevékenységek és cselekmények.

A Rendőrkapitányságra előállított – a panaszossal együtt – * fő miatti többletfeladatokat figyelembe véve, a panaszos előállítása az Rtv. 33. § (3) bekezdésébe rögzített törvényes 8 órás előállítási időtartamot nem haladta meg. A bírói gyakorlat egyes ügyekben⁴ arra az

⁴ pl.: Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. számú ítélete

állásonra helyezkedett, hogy az előállítás a rendőrség túlterheltsége miatt hosszabb ideig, de a törvényes időtartamot meg nem haladó ideig tart, abban az esetben az előállítás nem veszti el a jogszerűségét. Ezt igazolja a törvényi szabályozás is, amely úgy rendelkezik, hogy az előállítás „a szükséges ideig” tarthat. Nem lehet a szükséges és elégséges időt meghatározni az elkövetett cselekmény tárgyi súlya alapján, mivel akár csekély tárgyi súlyú a cselekmény akár nem, az azzal kapcsolatos feladatokat a Rendőrségnek kötelessége elvégezni, ehhez pedig alkalmanként objektív okból a normál munkamenethez képest jelentősen több időre is szükség lehet. Nem várható el egyetlen közigazgatási szervtől, így a Rendőrségtől sem, hogy a hirtelen és váratlan mértékben megnövekedett munkaterhek miatt az ügyintézési határidő, a normáltól ne térjen el. Mindössze csak az várható el, hogy a szükséges személyes szabadság korlátozás időtartama a törvényes maximumot ne lépje túl, azaz az előállítás a szükséges ideig, de legfeljebb 8+4 órás időtartamig tarthat.

A tájékoztatás megállapította, hogy az előállítás hosszát az is befolyásolta, hogy a szabálysértés miatt előállított személyek esetében valamennyi, a különböző normákban előírt adminisztrációs jellegű cselekményt, illetve szabálysértési eljárási cselekményt szakszerűen, jó szakmai színvonalon végezték el a rendőrök.

Összefoglalva megállapítható, hogy a panaszos személyi szabadságát * perctől * percig, azaz 6 óra 09 percen keresztül korlátozták, ami nem jelent aránytalanul hosszú időt annak tükrében, hogy ezen időintervallumban a rendőrség további 8 személyt állított elő és folytattak le velük szemben is a szabálysértési eljárást.

Az is megállapítható, hogy a helyszínen a rendőrök több személyt szólítottak fel a szabálysértés abbahagyására, egyenként igazoltatták őket, majd egyenként próbálták meg őket a követendő magatartásra rábírni, majd amikor ennek nem tettek eleget, ellenszegültek, akkor a rendőrök az általuk alkotott élőláncból kiszakítva őket próbálták meg elvinni a személyeket a helyszínről.

A fent részletezett indokok alapján megállapítom, hogy a panaszos előállításának időtartama az arányosság figyelembevétele mellett törvényes volt, ezért a Panasztestület állásfoglalásával nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) és (7) bekezdés, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés a) és c) pontjai és (2) bekezdés, 178. § i) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 93/A. (2) bekezdés, 92. § (1) bekezdés, 13. § (1) bekezdés, 19. § (1) és (2) bekezdés, 33. § (2) bekezdés f) pontja, (3) és (4) bekezdés, 47. §, 15. § (1) és (2) bekezdés, 16. § (1) bekezdés;

- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 37. § (1) és (3) bekezdése, 5. § (3) bekezdése, 39. § (2), (3) bekezdés a) és b) pontja, 30. § (3) bekezdése;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdése;
- a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 45. § (1) és (2) bekezdése.

Budapest, 2017. július 24.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**